

V Bruseli 2. 7. 2019
COM(2019) 334 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o opatreniach prijatých v nadväznosti na udelenie absolútoría za rozpočtový rok 2017
(zhrnutie)**

**SPRÁVA O OPATRENIACH PRIJATÝCH V NADVÄZNOSTI NA POŽIADAVKY EURÓPSKEHO
PARLAMENTU UVEDENÉ V JEHO UZNESENIACH O UDELENÍ ABSOLUTÓRIA A NA POŽIADAVKY
RADY UVEDENÉ V JEJ ODPORÚČANÍ NA UDELENIE ABSOLUTÓRIA ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2017**

Úvod

Európsky parlament 26. marca 2019 – na odporúčanie Rady – udelil Komisii absolutórium za rozpočtový rok 2017. Parlament vo svojom uznesení o udelení absolutória posúdil nielen finančné riadenie rozpočtu na rok 2017 a výkonnosť programov a politík, ale zhodnotil aj príspevky Európskeho parlamentu k vytvoreniu štruktúr správneho finančného riadenia v rámci Komisie a v členských štátoch počas legislatívneho obdobia 2014 – 2019.

Európsky parlament a Rada počas tohto obdobia uznali významné výsledky:

- V Európskom parlamente, Rade, Európskom dvore audítorov a Komisii **sa zvýšil dôraz na výkonnosť programov a politík.** Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj posúdila výkonnostný rámec pre rozpočet EÚ ako najvyspelejší spomedzi svojich členov. Komisia zlepšila podávanie správ o výkonnosti v rámci svojho integrovaného podávania finančných správ a správ o zodpovednosti. Toto zvýšené zameranie na výkonnosť sa prejavilo v postupe udeľovania absolutória, v ktorom sa diskusie zameriavali na výsledky dosiahnuté prostredníctvom rozpočtu EÚ viac než v minulosti.
- **Európsky dvor audítorov uznal neustále zlepšovanie riadenia finančných prostriedkov EÚ,** a to tak, že po druhýkrát, odkedy začal poskytovať ročné vyhlásenie o vierohodnosti v roku 1994, vydal výrok s výhradou k zákonnosti a riadnosti platieb namiesto záporného výroku.
- Európsky dvor audítorov opäť vydal **audítorské stanovisko k ročnej účtovnej závierke rozpočtu EÚ, ako aj k príjmom, bez výhrad.**
- **Celková miera chybovosti pri výdavkoch** za rozpočtový rok 2017 **klesla na 2,4 %** (v porovnaní s 3,1 % za rok 2016, 3,8 % za rok 2015 a 4,4 % za rok 2014).
- Platby na základe nárokov (napr. platby súvisiace s priamou pomocou poľnohospodárom, študentom programu Erasmus, rozpočtová podpora pre tretie krajiny a mzdy zamestnancov EÚ) predstavujúce **viac ako polovicu platieb z rozpočtu EÚ v roku 2017 neboli významne ovplyvnené chybami.**
- **Bolo schválené nové nariadenie o rozpočtových pravidlách EÚ,** v ktorom sa okrem iného zaviedli jednoduchšie pravidlá, posilnil sa prístup jediného auditu a posilnilo sa podávanie správ o zodpovednosti.

Tento **pozitívny vývoj odráža nepretržitú a konštruktívnu spoluprácu** medzi Európskym parlamentom, Radou, Komisiou a Európskym dvorom audítorov.

Počas rozpravy v pléne 26. marca 2019 spravodajkyňa Európskeho parlamentu pre absolutórium za rok 2017 za všeobecný rozpočet EÚ Komisie a výkonných agentúr, pani Ayala Sender, zdôraznila význam spoločného získavania poznatkov s cieľom zabezpečiť, aby sa rozpočet Únie vykonával podľa plánu (z hľadiska priorit a z hľadiska riadnosti a zákonnosti).

Pán Ciamba, ktorý zastupoval predsedníctvo Rady, poznamenal, že: „*Zdá sa, že Európsky parlament a Rada majú vo všeobecnosti rovnaký prístup. Vítame*

zlepšenia, ktoré môžu všetci vidieť, a chceme, aby kvalitná práca orgánov členských štátov, Komisie a Rady pokračovala a ďalej sa zlepšovala. Európskym občanom a daňovým poplatníkom musíme vyslať jasný signál, že finančné prostriedky EÚ sa využívajú zodpovedným spôsobom.“

Predseda Európskeho dvora audítorov, pán Lehne, uviedol, že rozhodnutia o udelení absolutória, ktoré prijíma Európsky parlament, nikdy nie sú „prázdny šekom“ – sú súčasťou dlhšieho procesu spolupráce.

Postup udeľovania absolutória ponúka všetkým zainteresovaným stranám príležitosť uvažovať o uplynulom vývoji, identifikovať osvedčené postupy, ako aj slabé stránky, a to s cieľom ďalej zlepšovať finančné riadenie a dosahovať lepšie výsledky v rámci rozpočtu EÚ.

Skúsenosti získané z minulosti (napríklad prostredníctvom postupov udeľovania absolutória, práce Európskeho dvora audítorov a hodnotení Komisie) boli zapracované do návrhov Komisie pre ďalší viacročný finančný rámec s cieľom zlepšiť výkonnostný rámec, ďalej zjednodušiť pravidlá a riešiť nové výzvy zavedením moderných zdrojov financovania, ako aj posilnením ochrany rozpočtu EÚ pred všeobecnými nedostatkami, pokiaľ ide o zásady právneho štátu v členských štátoch.

Európsky parlament a Rada v rámci postupu udeľovania absolutória za rozpočtový rok 2017 predložili Komisii žiadosti so zameraním na:

- výkonnosť programov a politík,
- podávanie správ o zodpovednosti vrátane metodiky výpočtu miery chybovosti,
- čerpanie európskych finančných prostriedkov,
- iné špecifické otázky, ako sú konflikty záujmov.

Komisia sa zaoberá hlavnými požiadavkami týkajúcimi sa udelenia absolutória v tejto správe, ktorá je súčasťou integrovaného podávania finančných správ a správ o zodpovednosti za rok 2018. Podrobnejšie odpovede na špecifické požiadavky týkajúce sa udelenia absolutória za rok 2017 zo strany Európskeho parlamentu a Rady vrátane požiadaviek predložených v súvislosti s osobitnými správami Európskeho dvora audítorov budú uverejnené neskôr.

1. VÝKONNOSŤ PROGRAMOV A POLITÍK

Európsky parlament a Rada zdôraznili, že **prostredníctvom rozpočtu EÚ na rok 2017 sa úspešne podporilo vykonávanie priorít a politík EÚ** doplnením zdrojov členských štátov.

Ako uviedol Európsky parlament, týkalo sa to najmä programu Horizont 2020, Programu Európskej únie pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov (COSME), Kohézneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, programov rozvoja vidieka, ako aj Fondu pre azyl, migráciu a integráciu či humanitárnej pomoci v 80 rôznych krajinách.

Európsky parlament a Rada vyzvali Komisiu, aby zlepšila podávanie správ o tom, ako využíva informácie o výkonnosti. **Komisia vo svojich správach o výkonnosti poskytuje aktuálne informácie o výkonnosti a čoraz viac sa zameriava na**

kvalitu údajov a na podávanie správ o spôsobe využívania informácií o výkonnosti. Napríklad závery auditov výkonnosti súčasných programov, monitorovanie programov a hodnotenia v polovici trvania sa premietli do komplexného preskúmania výdavkov, ktoré sprevádzalo návrhy Komisie týkajúce sa budúceho viacročného finančného rámca a sektorových programov s cieľom posilniť zameranie budúcich programov na výkonnosť. Tejto požiadavke sa v plnej miere vyhovel prijatím výročnej správy o riadení a výkonnosti 25. júna 2019.

Komisia okrem toho poskytla komplexné informácie o výkonnosti každého programu v programových výkazoch, ktoré sú priložené k návrhu rozpočtu EÚ na rok 2020. Tieto informácie má príslušný rozpočtový orgán využiť pri svojom rozhodovaní.

Pokiaľ ide o ďalší viacročný finančný rámec, Komisia navrhla posilniť zameranie na výkonnosť vo všetkých programoch, a to stanovením jasnejších cieľov a zameraním sa na menší počet kvalitnejších ukazovateľov výkonnosti. Tým sa zjednoduší monitorovanie a meranie výsledkov a prijímanie primeraných opatrení.

Návrh ďalšieho viacročného finančného rámca je zjednodušený, znížil sa počet programov a rozdrobené zdroje financovania sa zjednotili v nových integrovaných programoch. Navrhlo sa silnejšie prepojenie európskeho semestra s financovaním politiky súdržnosti a v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky sa presunie dôraz zo súladu a z pravidiel na výsledky a výkonnosť, napríklad zavedením strategických plánov pre členské štáty.

Hlavné požiadavky Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa budúcej podoby politík v oblasti poľnohospodárstva, súdržnosti, migrácie a výskumu sú súčasťou prebiehajúcich rokovaní o budúcej generácii programov viacročného finančného rámca.

2. PODÁVANIE SPRÁV O ZODPOVEDNOSTI

Integrované podávanie finančných správ a správ o zodpovednosti predstavuje dôležitý prvok v procese týkajúcom sa zodpovednosti za finančné prostriedky EÚ. Obsahuje komplexné informácie o plnení, výkonnosti, výsledkoch, správnom finančnom riadení a ochrane rozpočtu EÚ. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách z roku 2018 zahŕňa konečnú konsolidovanú účtovnú závierku, výročnú správu o riadení a výkonnosti, výročnú správu o vnútorných auditoch, dlhodobú prognózu budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu počas nasledujúcich piatich rokov, hodnotenie týkajúce sa financií Únie založené na dosiahnutých výsledkoch a správu o opatreniach prijatých v nadväznosti na udelenie absolutória.

V podávaní správ za rozpočtový rok 2018 sa zohľadní viacero požiadaviek Európskeho parlamentu a Rady okrem iného v súvislosti s dlhodobými prognózami, podávaním správ o výkonnosti a prezentovaním mier chybovosti.

Komisia má spoľahlivý systém na zabezpečenie súladu. Mieru chybovosti pre každý svoj útvar prezentuje v rámci výročných správ o činnosti a mieru chybovosti pre všetky oblasti politiky v rámci svojej výročnej správy o riadení a výkonnosti. Tieto miery chybovosti sa vypočítavajú na základe konzistentnej metodiky, pričom sa zohľadňuje skutočnosť, že právne rámce, prostredia riadenia a iné osobitosti sa medzi oblasťami politiky líšia. V rámci rozpočtu EÚ sú zavedené viacročné systémy vnútornej kontroly na predchádzanie chybám a ich odhaľovanie pred uskutočnením platieb, ako aj na vykonanie opráv, ak sa chyby zistia až po vykonaní platieb. Komisia poskytuje

zainteresovaným stranám úplný obraz prostredníctvom dvoch ukazovateľov: riziko pri úhrade platby (pred opravami) a riziko v čase uzávierky (po opravách). Cieľom Komisie ako správcu finančných prostriedkov EÚ je zabezpečiť, aby po ukončení programu a vykonaní všetkých kontrol zostala zvyšková chybovosť pod úrovňou 2 %.

Komisia bude vyvíjať ďalšie úsilie zamerané na zlepšenie a zefektívnenie vykazovania v rámci výročných správ o činnosti každého generálneho riaditeľa, v rámci programových výkazov, ktoré sú sprievodným dokumentom k návrhu rozpočtu, a v rámci výročnej správy o riadení a výkonnosti, ktorú prijíma Komisia. V tejto súvislosti Komisia zohľadňuje aj odporúčania Európskeho dvora audítorov.

Komisia je plne transparentná, pokiaľ ide o zistené nedostatky. Tieto nedostatky sú jasne uvedené vo výhradách, ktoré predložil každý generálny riaditeľ vo svojej výročnej správe o činnosti. Pokiaľ generálny riaditeľ predloží výhradu, musí zároveň vypracovať akčný plán na riešenie súvisiacich nedostatkov. V rámci zdieľaného riadenia je však úlohou členských štátov, aby vypracovali akčné plány v súvislosti s výhradami predloženými vo výročnej správe o činnosti príslušného generálneho riaditeľa.

Výročné správy o činnosti, programové výkazy a hodnotiace správy slúžia na prípravu výročnej správy o riadení a výkonnosti. Tieto správy sa neustále zlepšujú okrem iného aj na základe spätnej väzby, ktorú poskytujú Útvary Komisie pre vnútorný audit, Európsky dvor audítorov, Európsky parlament a Rada.

Komisia napokon neustále vedie dialóg s Európskym dvorom audítorov o možných metodických zlepšeniach odhadu a prezentácii mier chybovosti, ako aj vykazovaní výsledkov dosiahnutých v rámci programov financovaných z rozpočtu EÚ.

Pokiaľ ide o požiadavku Európskeho parlamentu a Rady týkajúcu sa **podmienených záväzkov**, ročná účtovná závierka EÚ obsahuje podrobné informácie o existujúcich záväzkoch, ako aj o expozícii rozpočtu EÚ vyplývajúcej z rozpočtových záruk a záruk z programov finančnej pomoci. Okrem toho v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách z roku 2018 bude Komisia od roku 2021 poskytovať posúdenie udržateľnosti týchto záväzkov v osobitnom pracovnom dokumente pripojenom k návrhu rozpočtu.

Komisia s cieľom reagovať na požiadavky Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa podávania správ o **financovaní súvisiacom s utečeneckou a migračnou krízou a finančných nástrojoch** vo februári 2019 zaslala Európskemu parlamentu a Rade *Správu o vykonávaní financovania určeného na migračnú a utečeneckú krízu (2015 – 2017)* a túto činnosť bude aj naďalej pravidelne vykonávať.

Pokiaľ ide o požiadavku poskytovať **informácie o ukončení finančných nástrojov** v rámci viacročného finančného rámca na obdobie 2007 – 2013, Komisia bude podávať správy o pokroku dosiahnutom pri ukončení operačných programov v súlade s platnými právnymi predpismi. Komisia bude informovať o finančnom výsledku ukončenia programového obdobia v kontexte výročných správ o činnosti príslušných generálnych riaditeľstiev, a to počnúc vykazovaným rokom 2018. Táto správa o ukončení programového obdobia zahŕňa – podľa jednotlivých operačných programov – sumy oprávnené pri ukončení, v náležitých prípadoch aj pokiaľ ide o finančné nástroje. Okrem toho zahŕňa aj informácie o prípadných vymáhaných sumách pre jednotlivé operačné programy.

3. ČERPANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Európsky dvor audítorov sa vo svojej výročnej správe za rok 2017 zamerlal na nesplatené záväzky, čo sa následne stalo významnou témou rozpravy o udelení absolutória. **Nesplatené záväzky predstavujú súčet vzniknutých záväzkov, ktoré ešte neboli splatené. Ide o mechanický dôsledok skutočnosti, že záväzky sú vo viacročnom rozpočte pomerne rovnomerne rozložené v čase, zatiaľ čo v dôsledku toho, že sa väčšina záväzkov týka investícií, ktorých dokončenie si vyžaduje určitý čas, sú platby odložené.** Pri projektoch, ktoré trvajú niekoľko rokov, kým sa dokončia, je bežné, že medzi počiatočnými záväzkami a skutočnými platbami dochádza k časovému oneskoreniu. Časové oneskorenie závisí najmä od dĺžky financovaných projektov a od pravidiel uplatňovaných na jednotlivé programy.

Európsky parlament poukázal na to, že nesplatené záväzky sa výrazne zvýšili okrem iného aj z dôvodu neskorého prijatia viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020, problémov pri plnení nových požiadaviek a zmeny uplatňovania pravidiel rušenia viazanosti v politike súdržnosti z N + 2 na N + 3. Spolu so zvýšenou mierou predbežného financovania to prispelo k pomalšiemu čerpaniu finančných prostriedkov EÚ na začiatku súčasného viacročného finančného rámca. Komisia sa domnieva, že včasné prijatie ďalšieho viacročného finančného rámca na jeseň 2019 je nevyhnutné na to, aby sa zabránilo opakovaniu týchto problémov z minulosti.

Rada sa obávala toho, že by dostupné platobné rozpočtové prostriedky nepostačovali na pokrytie všetkých žiadostí o platby, a to napriek väčšej flexibilitě rozpočtu, ktorou sa majú riešiť potreby posledných rokov súčasného viacročného finančného rámca. Vyzvala Komisiu, aby nepretržite zlepšovala odhady platieb, ako aj mechanizmy monitorovania s cieľom riadiť toto riziko, predvídať riadne vyplácanie platieb a zabezpečiť predvídateľnosť národných príspevkov.

Komisia neustále monitoruje vývoj platobných potrieb s cieľom zlepšiť predvídateľnosť rozpočtu a riadiť súvisiace rozpočtové riziká. Komisia od roku 2015 poskytuje každoročnú prognózu dlhodobých platobných potrieb EÚ, ktorá má od roku 2018 formu výročnej správy o prognóze budúcich peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu EÚ. V tejto správe sa uvádza prognóza platieb potrebných na pokrytie nesplatených záväzkov, ktoré EÚ už podpísala (t. j. *Reste à liquider*), ako aj platieb za nové záväzky, ktoré sa ešte len uzavru v časovom horizonte piatich rokov, ako sa vyžaduje v nariadení o rozpočtových pravidlách na rok 2018.

Hlavným faktorom spoľahlivosti a stability prognózy platieb je vykonávanie politiky súdržnosti, ktorá v súčasnosti predstavuje približne jednu tretinu rozpočtu EÚ a je najväčšou výdavkovou politikou vykonávanou prostredníctvom diferencovaných rozpočtových prostriedkov. Keďže sa vykonáva prostredníctvom režimu zdieľaného riadenia, rýchlosť vykonávania a prognózovania platieb vo veľkej miere závisí od plánovania zo strany členských štátov.

Komisia sa vo svojom návrhu viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 zameriava na zabezpečenie dostatočnosti stropov platieb, ako aj stabilnejšieho a predvídateľnejšieho plnenia ročných rozpočtov. Najmä stropy platieb na roky 2021 – 2027 sa navrhli na úrovni dostatočnej na pokrytie nesplatených záväzkov z predchádzajúcich rokov a tak, aby zahŕňali rast nesplatených záväzkov, ako aj aby umožňovali plynulý prechod na budúcu generáciu výdavkových programov. S cieľom prispieť k stabilnejšiemu a predvídateľnejšiemu vývoju platieb Komisia

navrhla, aby sa upravili osobitné postupy vykonávania politiky súdržnosti (napr. návrat k pravidlu zrušenia viazanosti N + 2, nižšia úroveň predbežného financovania, aby sa zabránilo hromadeniu vymáhaných súm a aby sa podporilo rýchlejšie vykonávanie).

Komisia okrem toho navrhla, aby sa zachovali mechanizmy celkovej rezervy pre platby a rezervy na nepredvídané udalosti, ktoré v rámci celkového stropu platieb vo viacročnom finančnom rámci na dané obdobie možno použiť na riešenie možných výkyvov v potrebách platieb. Užitočnosť týchto nástrojov pri riadení platieb počas trvania finančného rámca sa preukázala už v období rokov 2014 – 2020.

Komisia bude navyše naďalej úzko spolupracovať s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť včasné čerpanie finančných prostriedkov EÚ v rámci viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 a poskytnúť členským štátom zásadnú pomoc vrátane technickej pomoci a poradenských služieb na zlepšenie ich schopnosti čerpať finančné prostriedky EÚ. Získané poznatky z pracovnej skupiny pre lepšie vykonávanie (zriadenej na zlepšenie využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov na predchádzajúce obdobie) boli začlenené do programov s problémami v súčasnom období. Na zlepšenie situácie prebieha intenzívny dialóg s dotknutými členskými štátmi.

4. OSOBITNÉ OTÁZKY

4.1 PRÍJMY

Európsky parlament poznamenáva, že GR pre rozpočet už druhý rok po sebe predložilo **výhradu k hodnote tradičných vlastných zdrojov vybraných Spojeným kráľovstvom**, pretože krajina neposkytla do rozpočtu Únie uniknuté clo za dovoz textilu a obuvi. Víta postup v prípade nesplnenia povinnosti, ktorý iniciovala Komisia v marci 2018 v nadväznosti na prípad colného podvodu.

Po niekoľkých právnych krokoch a analýze odpovede Spojeného kráľovstva, ktorá bola doručená vo februári 2018, Komisia v marci 2019 postúpila vec Súdnemu dvoru Európskej únie.

Od októbra 2017 začali orgány Spojeného kráľovstva postupne zavádzať niektoré z nápravných opatrení, o ktoré Komisia žiadala, stále však odmietajú sprístupniť sumy tradičných vlastných zdrojov splatných do rozpočtu EÚ.

Analýzou údajov sa preukázalo prudké zníženie strát tradičných vlastných zdrojov v Spojenom kráľovstve od zavedenia nápravných opatrení.

Európsky parlament okrem toho vyzýva Komisiu, aby k takýmto prípadom pristupovala s opätovným potvrdením jasnej **potreby väčšej spolupráce medzi colnými úradmi v členských štátoch**, aby sa zabránilo poškodzovaniu rozpočtu Únie, vnútroštátnych rozpočtov a noriem Únie pre výroby.

Komisia podniká kroky, aby sa zabránilo stratám príjmov z cla. Keď Komisia zistí, že kontroly členských štátov nie sú účinné a vedú k stratám tradičných vlastných zdrojov, zodpovednosť za tieto straty sa pripíše členským štátom, pričom v prípade oneskorených platieb sa uplatňuje veľmi vysoký úrok. Komisia koná ihneď po zistení nezrovnalostí.

Výber cla je predovšetkým zodpovednosťou členských štátov. Komisia preto úzko spolupracuje s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie colných predpisov EÚ v členských štátoch, a tak chrániť finančné záujmy Únie.

Európsky parlament okrem toho vyzýva Komisiu, aby **zlepšila monitorovanie dovozných tokov a preskúmala existujúci kontrolný rámec a lepšie zdokumentovala jeho uplatňovanie pri overovaní výpočtov členských štátov týkajúcich sa váženej priemernej sadzby**, ktoré predložili členské štáty vo svojich výkazoch DPH.

Pokiaľ ide o monitorovanie a hĺbkovú analýzu údajov, keďže objemy obchodu rastú a vnútroštátne colné správy čelia finančným obmedzeniam, členské štáty sa musia viac ako kedykoľvek predtým opierať o automatizovanú analýzu rizík s cieľom zamerať sa na najproblematickejšie zásielky a zároveň uľahčiť zákonný obchod.

Všetky členské štáty už majú prístup k automatizovanému monitorovaciemu nástroju pre zahraničný obchod, ktorý im poskytuje pravidelné aktualizácie týkajúce sa prebiehajúcej analýzy dovozných tokov a dovozných cien vykonávanej Komisiou (štatistická hĺbková analýza údajov). S cieľom podporiť členské štáty v tom, aby zlepšili svoje kontrolné činnosti, však Komisia v súlade s novým Colným kódexom Únie získa v nasledujúcich rokoch podrobnejšie údaje o dovoze, čím sa uľahčí širšie využívanie techník hĺbkovej analýzy údajov.

Rámec kontroly v súvislosti s výpočtom váženej priemernej sadzby je v súčasnosti predmetom preskúmania, ktorého cieľom je ďalej harmonizovať pracovnú dokumentáciu a kontrolný zoznam týkajúci sa váženej priemernej sadzby DPH. Táto požiadavka by sa mala splniť do konca roka 2019.

4.2 KONFLIKT ZÁUJMOV

V uznesení Parlamentu sa od Komisie žiada, aby sa ďalej zaoberala konkrétnym prípadom údajného konfliktu záujmov v Českej republike, a aby o tejto otázke diskutovala s členskými štátmi vo všeobecnosti.

Nariadenie o rozpočtových pravidlách z roku 2018 obsahuje prísnejšie pravidlá, pokiaľ ide o predchádzanie konfliktom záujmov a ich riešenie, ktoré sú v platnosti od 2. augusta 2018. Po prvýkrát sa výslovne uplatňujú aj na členské štáty riadiace finančné prostriedky EÚ v rámci zdieľaného riadenia. Komisia poskytla členským štátom usmernenia týkajúce sa vykonávania týchto pravidiel v rámci série zasadnutí s orgánmi členských štátov v roku 2018. Všetky členské štáty musia Komisii oznámiť opatrenia prijaté na zabezpečenie súladu s novými pravidlami. Dňa 10. apríla 2019 sa uskutočnila osobitná konferencia o riadení konfliktov záujmov. Komisia naďalej poskytuje usmernenia.

Pokiaľ ide o konkrétny prípad v Českej republike, vykonali sa rozsiahle audity týkajúce sa uplatňovania práva EÚ a vnútroštátneho práva. Auditorský postup prebieha v plnom súlade s platnými pravidlami a termínmi vymedzenými v príslušných právnych predpisoch. V záujme ochrany finančných záujmov EÚ sa ako ochranné opatrenie nevykonávajú žiadne príslušné platby z rozpočtu EÚ v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov, až dokým sa situácia neobjasní. Komisia bude informovať Európsky parlament, pričom náležite zohľadní požiadavky na zachovanie dôvernosti.

4.3 DECENTRALIZOVANÉ AGENTÚRY

V uznesení Parlamentu sa Komisia vyzýva, aby monitorovala agentúry pôsobiace v rámci okruhu 3 a poukazuje sa na nedostatky v riadení Európskeho podporného úradu pre azyl.

Komisia nie je priamo zodpovedná za riadenie rozpočtu decentralizovaných agentúr. O udelení absolútoría za plnenie rozpočtu preto rozhoduje Európsky parlament samostatne, aby sa zohľadnila ich autonómia ako samostatných právnych subjektov. V súlade so spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram však Komisia monitoruje, či agentúry konajú v súlade s pravidlami a záujmami Únie.

Mechanizmy na vykonávanie takehoto monitorovania boli posilnené nadobudnutím účinnosti nového nariadenia o finančnom rámci v máji 2019. Nové pravidlá zavádzajú agentúry, aby uplatňovali účinnú vnútornú kontrolu na základe rámca vnútornej kontroly, ktorý Komisia stanovila pre svoje vlastné útvary; aby navrhli systém vnútornej kontroly s cieľom zmierniť konkrétne riziká činností úradov, ktoré sú riadené mimo hlavného sídla; aby do programového dokumentu zahrnuli stratégiu na zabránenie opakovanému výskytu problémov, ktoré viedli ku kritickým odporúčaniam auditu a aby podávali správy o efektívnosti a účinnosti systému vnútornej kontroly. Podobne ako v minulosti musí agentúra vo svojej výročnej správe o činnosti oznámiť opatrenia prijaté v nadväznosti na všetky odporúčania vnútorného/vonkajšieho auditu a informovať správnu radu, v ktorej je Komisia zastúpená.

Medzi ďalšie opatrenia patrí povinnosť agentúr bezodkladne informovať správnu radu o finančných nezrovnalostiach a podvodoch zistených Európskym dvorom audítorov, Útvárom pre vnútorný audit a úradom OLAF. Komisia má právo získať všetky potrebné informácie týkajúce sa rozpočtu.

Pokiaľ ide o riadenie Európskeho podporného úradu pre azyl, Komisia brala a naďalej berie túto situáciu veľmi vážne.

Európsky podporný úrad pre azyl v priebehu roka 2018 vypracoval akčný plán na odstránenie nedostatkov vo svojich riadiacich a kontrolných systémoch a aktívne ho vykonáva, pričom pravidelne podáva správy Európskemu parlamentu.

Komisia podporila Európsky podporný úrad pre azyl poskytnutím poradenstva a odborných znalostí o prijatých opatreniach (najmä v otázkach verejného obstarávania, rozpočtu a prijímania zamestnancov).

Parlament uvítal akčný plán a opatrenia, ktoré úrad prijal.

Zástupca Komisie v správnej rade agentúry bude aj naďalej monitorovať, či agentúra vykonáva akčný plán tak, aby sa napravili predchádzajúce nedostatky a aby sa prijali prípadné ďalšie potrebné opatrenia.

4.4 EURÓPSKY FOND PRE STRATEGICKÉ INVESTÍCIE (ĎALEJ LEN „EFSI“)

Európsky parlament vyzval Komisiu, aby zabezpečila, že riadiace orgány EFSI pri podpisovaní úverových dohôd zohľadnia geografickú vyváženosť, a aby predložila Európskemu parlamentu správu o dosiahnutom pokroku.

EFSI je riadený dopytom, ale v investičných usmerneniach EFSI sa stanovuje, že sa musí vynaložiť maximálne úsilie s cieľom zabezpečiť, aby na konci investičného obdobia bolo pokryté široké spektrum regiónov a predišlo sa nadmernej geografickej koncentrácii. Komisia a Európska investičná banka vykonali niekoľko opatrení na zabezpečenie geografickej vyváženosti. Tieto opatrenia sú založené na zmenenom nariadení o EFSI (EFSI 2.0). Zahŕňajú okrem iného:

- cielenejšiu lokálnu pomoc prostredníctvom posilnenej spolupráce s národnými podpornými bankami alebo inštitúciami, ako aj prostredníctvom zriadenia investičných platforiem a rozšírených modelov spolupráce (napr. Európsky investičný fond – platforma vlastného kapitálu národných podporných inštitúcií),
- uľahčenie kombinácie európskych štrukturálnych a investičných fondov a EFSI,
- posilnenú úlohu centra poradenstva na uľahčenie tvorby a rozvoja projektov, najmä v menej rozvinutých regiónoch a prechodných regiónoch.

Okrem toho Komisia, Európska investičná banka a riadiaca rada EFSI pravidelne monitorujú geografické rozmiestnenie investícií podporovaných z EFSI. S cieľom zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť obsahujú pravidelné mesačné verejné správy o činnostiach podporovaných z EFSI a výročné správy o vykonávaní EFSI informácie o geografickom rozmiestnení prostriedkov.

4.5 MENOVANIE VYŠŠÍCH ÚRADNÍKOV V INŠTITÚCIÁCH EÚ

Európsky parlament vyzýva Komisiu a ostatné inštitúcie EÚ, aby v prípade potreby preskúmali postupy menovania a aby prijali dodatočné opatrenia na zlepšenie transparentnosti, spravodlivosti a rovnakých príležitostí v priebehu týchto postupov. Medziinštitucionálne rokovanie za okrúhlym stolom, ktoré sa uskutočnilo v septembri 2018, bolo plodné a umožnilo zástupcom inštitúcií na politickej úrovni alebo na úrovni vyššieho manažmentu vymeniť si informácie o spôsobe riadenia svojich postupov. Potvrdilo sa na ňom, že spôsob, akým jednotlivé inštitúcie vykonávajú pravidlá, je primeraný a vhodný na daný účel a že existuje aj veľa spoločných najlepších postupov. Všetky inštitúcie majú rovnaký cieľ – prijímať, menovať a podporovať talentovaných jednotlivcov na základe zručností, kvalifikácií a skúseností. Komisia prijme primerané následné opatrenia, pričom zdôrazní, že tak ako všetky inštitúcie koná samostatne v rámci právomocí, ktoré sú jej zverené zmluvami a v rámci platného práva. Zahŕňa to aj právomoc rozhodovať o svojej vnútornej organizácii, rokovanom poriadku a výkone svojich právomocí menovacieho orgánu podľa služobného poriadku.

5. ZÁVER

Komisia považuje postup udelenia absolutória za veľmi dôležitý z hľadiska zodpovednosti za správne finančné riadenie finančných prostriedkov EÚ.

Komisia sa bude čo najviac usilovať, aby prispela k nepretržitej a konštruktívnej spolupráci s Európskym parlamentom, Radou a Európskym dvorom audítorov v súvislosti s riadením finančných prostriedkov EÚ.

Zaväzuje sa k vykonávaniu hlavných odporúčaní a požiadaviek predložených v rámci postupu udeľovania absolutória. Niektoré z nich už boli v plnej miere vykonané a ďalšie sa vykonávajú.

Ďalší viacročný finančný rámec je veľkou príležitosťou na zužitkovanie získaných poznatkov, ako aj na ďalšie zjednodušenie pravidiel a zlepšenie celkového výkonnostného rámca. Pokiaľ ide o úsilie zamerané na zaistenie včasného začatia vykonávania politík EÚ, rozhodujúce bude dosiahnutie dohody o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 na jeseň 2019.

* * *